

**Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR**

Blashtjóri
VILLI SØRENSEN
telf. 2172
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

Hvöss orð til Løgtingið.

*Frá sóknarstýrinum heiman á Sandi
hava vit fingi sendandi:*

Tó at tað er okkum hart ímóti at leggjast í stríð við lögting og landsstýri, kunnu vit ikki lata vera við at átala, at vit sum sóknarstýrslimir — vart ella óvart — av ting- og landsstýrismunnum á opnum lögtingsfundi verða hongdir út sum húkar á J. P. Davidsens fiskireiðskapi.

Vit ynskja at siga bæði landsstýri og ting, bæði hart og týðuliga, at vit eru ikki vanir at lata okkum brúka til fiskireiðskap, og at í hesum føri gjörði Jóan Petur einki uttan tað hann var biðin um.

Løgting og Landsstýrið skuldu verið seinastu stovnar, ið hartaðu menn fyri at bera seg loyalt at móti lógliga valdum tingmonnum, hvat antin teir so eru eins partamenn ella ikki, og tað var júst hetta vit gjördu. Vit fóru til næsta lögtingsmann, og tað var bygdamaðurin, ið var komin suður eitt leygar-kvöld.

Ikki var neistin stórri, ið elvdi so stóran eld, og tingmenn kunnu spara

sær ómakin at siga okkum, at vit fáa ikki elverk fyri einki, eins og teir kunnu spara sær sínar hentýðningar til fávitsku. Kanska tað var ikki so stórt undur, um vit ikki í leysa luft aftur hesaferð fóru at geva út nógv túsund fyri berar blýantsstrikur, men heldur hövdu í huga orðatakið um hin góðvarna.

Rætt er tað at vit hava ikki biððið landsstýrið um loyvi til at áleggja kommununum hesa nýggju útreiðslu og ætla heldur ikki at gera tað, men har-ímóti hava vit eingi dulsmál havt fyri, so ynskir landsstýrið at nýta sín rætt og nokta okkum hetta, so gerið teir tað.

Hetta er heldur ikki fyrsta ferðin Sands kommuna er óráttvist úthongd. Í næstseinastu tingsetu vórðu vit úthongdir sum skuldarar, ið ikki svaraðu sínar skyldur og hövdu ongan at taka okkum í forsvar tí vit — sóknarstýrið — ikki hövdu varnast, at lata tingmenn okkara vita, hvat framman var farið og tó at landsstýrið væl visti söguna, vóru teir so »loyalir« móti kommununi at teir tagdu. Heldur enn at sita og kasta skitnar tvögur hvør eftir øðrum, sum so koma at raka okkum, skuldu tingmenn fari sum rættir menn á reinum götum og leita framman tey tó t. d. í saneringspengum, peningastovnum, vinnulánsgr. og øðrum stöðum, sum staðist hava á Sands kommunu og hennara borgarum og kunngjørt tey. Tað var reinført arbeiði.

At tingmenn dálka seg sjálvar persónliga, mega teir sjálvir um, men vita skulu tit landsins kosnu menn, at lata tit skittföri fara so langt at tit koma at drýta á landsins hægstu pallar,

verður tað sök, ið ikki rakar bert einstakar persónar.

Sóknarstýri á Sandi.

Sandur 5. februar 1954.

Hanus Johannessen, Axel Mohr, Peter Hentze Rasmussen. Christian Rein, Magnus Hentze

Hákur Djurhuus hevði í Dagblaðnum í gjár aftursvar til av hesum undirritaðu Sandingunum — Peter Hentze Rasmussen.

At kæri maður mín, okkara góði pápi, verðpápi og abbi

Peter Olaf Næss

doyði ídag á Dronning Alexandrines Hospital verður hervið kunngjørt fyri slekt og vinum.

Hvalbæ, 12. februar 1954.

Frida Næss.

Innbjóðing til tekning av brævláni

Tórshavnar býráð bjóðar hervið út til almenna tekning eitt bræv lán uppá 400.000 kr. til framhald av skúlabýggingini í Tórshavn.

Fyri lánið verða latin 6 % í árligari rentu. Lánið verður afturgildið við 1/10 við lutakasti árliga.

Lánið verður tikið 11/6—1954, og frá hesum degi verður renta at rokna.

Tekningarkursurin er 100.

Til trygd fyri afturrinding av láninum verður transportur latin uppá lögtingsstundningin til skúlabýggingina, sbr. viðmerking til grein 19. 8. 8 í figgjarlögtingslóg fyri 1953/54.

Tekningin fer fram mánadagin 15. februar 1954, og listar liggja frammi henda dag í p/f. Føroya banka, p/f. Sjóvinnubankanum og Færø Amts Sparekasse.

Inngjaldingin fer fram í p/f. Føroya banka í døgunum 20. maj til 5. juni í ár. Samstundis letur bankin lánbrævið út.

Verða meira enn 400.000 kr. teknaðar, verða allar teknaðar peningahæddir lækkaðar lutfallsliga við yvirtekningina.

Tórshavnar býráð, tann 28. januar 1954.

Dánjal á Dul. Johs. Hansen. J. P. Henriksen, Hanus við Høgadalsá T. J. S. Jakobsen. Kj. Mohr. Wenzel Petersen. Trygve Samuelsen. H. C. W. Tórgarð M. Tórshim. K. Winther.

Umbýti ella gottgerð fyri flót verður avgreitt inn-
an 21 dagar.

4.

Hvussu eplini skulu sendast.

Eplini skulu sendast soleiðis, at tey verða ikki vát (í skipi, dekksháti). Verða tey send í opnum fari á landi ella sjógv, skulu tey verjast móti vætu, og tey skulu sendast soleiðis, at tey hava sum stytstu tíð at koma fram frá seljara til keypara. Eplini skulu ikki sendast ímillum, meðan frost er í luftini.

Um seljarin letur eplir av ymskum slögum, skal sekkjatalið av hvørjum slag setast á fraktbrævið ella verða keyparinum frásagt í brævi, ið verður sent saman við eplunum, og hvør sekkur skal hava frámerki fyri tað eplaslag, í honum er.

Seljarin skal so skjótt til ber siga keyparinum frá, nær eplini eru send og við hvørjum fari.

Um avtalan er, at seljarin skal galda fraktina, kann hann senda eplini uttan at gjalda frakt. Keyparin letur til út fyri fraktina og dregur henda pening frá, tá hann sendir gjaldið fyri eplini.

5.

Eplavektin.

Grundarlagið fyri eplavektini er nettovæktin av skildum eplum. Um innblanding av jörð í eplunum verður upp til 2 %, skal tað einki gera. Er jörðblandingin meira enn 2 %, kann keyparin krevja avsláttur fyri alla ta íblandaðu jörðina og fraktina av henni.

6.

Eplaskiljingin.

Tað er treyt at lata frísk og rein eplir. Um eplir við vatnroti eru ímillum í sendingini, hevur keyparin rætt til at klaga, um tað er meira enn 1 % av vektini av vatnrotnum eplum.

Sár á eplum, svartaspilla, annað turt rot ella skubb gevur rætt til klagu, tá meir enn 5 % av eplunum hava hesar skaðar.

Sár á eplum roknast við tá miðjal epli hevur stórri skaða enn eitt einkult hol 1/2 cm. djúpt og í sama lagi fyri eplir av aðrari stódd. Skubb verður roknað við. Tá 1/10 av skalinum er skrubbut.

Er ikki annað avtalað, skulu øll eplir skiljast frá, sum fara gjøgnum eitt sold, hvar meskarnir eru 3.5 cm. stórir, 3 % spælirúm er tó loyvligt.

Heilt stór, ella avskapaði eplir mugu ikki vera meira enn 4 % av sendingini. Um miðjal eplir verða skild frá fyrst, skal hetta sigast keyparinum, áðrenn handil verður gjörður.

Um tað í einari sending er meira enn 3 % av eplum, ið hava nálir ið eru yvir 2 cm. langar, hevur keyparin rætt til klagu.

Góðskuþillan av øllum teim seinastu trimum nevndu orsökum — ov smá, ov stór og nálir — gevur ikki rætt til klagu, uttan orsakarnir finnast í tilsaman 7 % av eplunum.

Hevur ein sending yvir 5 % av eplum av øðrum slag, ið hevur annað skap og aðra útsjón enn tey keyptu, hevur keyparin rætt til klagu.

Tey nevndu % eru % av vektini og ikki av talinum.

7.

Tíðliga eplir.

Av eplum sum verða latin fyri 14. september verður skilt burtur úr, tað ið fer gjøgnum 3 cm. sold.

8.

Gjald av keyptum eplum.

Keyparin hevur at gjalda seljarinum fyri latin eplir seinast 4 vikur eftir, at tey eru móttikin, um einki annað er avgjørt teirra millum.

9.

Klaka yvir brek.

Tá tað er avgjørt, at keyparin ella varðamaður hansara skal taka ímóti eplunum við búðstað selj-

arans ella við handilsstöð í bygd hansara ella við lendingina har, álligur tað keyparinum ella varðamanni hansara at seta fram klagu yvir brek, tá hann tekur ímóti eplunum. Latin eplir nevast góðkend av keyparinum, um hann ikki hyggur at teimum á avsendingarstaðnum.

Tá seljarin letur eplir til móttöku á heimstað keyparans, á goymslustöð hansara ella við havna-stöð hansara, álligur tað keyparinum at klaga yvir brek við eplasendingini. Klagan skal sendast telefonisk ella telegrafisk seinast 11 gerandistímar aftaná, at eplini eru komin keyparinum í hendi. Gerandistímar eru tíðin frá kl. 7 til kl. 18 gerandis-dagar.

Tá eplir eru latin við stöð keyparins, hevur seljarin ansvar av eplasendingini, til tey fara frá bordi á tí fari, hann hevur sent tey við. Kemur nakað upp á eplini í hesum fari, er tað seljarin, ið skal gera ansvar galdandi hjá farmaskipaeigarinum.

10.

Avgerð av trætumálum.

Um keypari og seljari koma soleiðis upp at stríðast um ein eplahandil, sum er avgjörður undir hesum reglum, at teir ikki koma á samt sjálvir, skal trætumálið avgerast við úrskurð (voldgift).

Hvør av pørtunum velur innan 22 gerandistímar aftaná at eplini eru komin til móttakarastöð ein úrskurðamann, hesir báðir velja saman triðja úrskurðamannin (opmand).

Avgerð úrskurðamanna er endalig og kann ikki berast fram fyri dómstólar.

Úrskurðamenninir gera av, hvør ið hava skal kostnaðin at bera av báðum pørtum við eins stórum gjaldi. —

Tað er av allarstørsta týðningi fyri allar, ið selja eplir, at teir geva seg undir hesar reglur, fyri at føroysk eplir kunnu verða ein so góð vara sum tey náttúrligu viðurskipti loyva.